

LAKIALOITE 117/2001 vp

Laki tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

Kaikkiaan yli 300 000 säännöllisesti apua tarvitsevaa henkilöä on omaisten hoidettavana. Vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden avohoito ei olisi mahdollista tämän päivän Suomessa ilman omaisten tekemää hoitotyötä. Laitoskuntoisia, pääasiassa iäkkäitä henkilöitä on omaishoidossa noin 60 000. Omaishoidon tuen piirissä on vain noin 20 000 omaishoitajaa, joista 13 000 hoitaa vanhuksia. Saadun selvityksen mukaan pelkästään omaishoidon tuella läheisiään hoitavien avulla kunnat säästävät vuosittain 1,3 miljardia markkaa. Jos nykyisin laitoskuntoisia kotona hoitavat eivät enää jaksa, välittömän laitoshoidon lisätarpeeksi on arvioitu 33 600 laitospaikkaa. Kunnan kannalta omaishoitaja on taloudellinen tapa hoidon järjestämiseksi erityisesti silloin, jos vaihtoehtona on laitoshoido. Omaishoido on myös hoidettavan kannalta laitoshoidoa halutumpi vaihtoehto.

Omaishoitajan asemaan liittyy kuitenkin epäkohtia. Hoitajien saamat palkkiot vaihtelevat kunnittain ja kuntien osoittamat määrärahat eivät ole aina riittäneet koko vuodeksi, jolloin tuki

on loppunut kesken vuotta. Kaikki omaishoitajat eivät ole virallisen kuntakohtaisen omaishoidon tuen piirissä. Omaishoitajilla on oikeus vain yhteen vapaapäivään kuukaudessa, vaikka työ on usein erittäin vaativaa ja raskasta. Omaishoitajista joka kymmenes on itse yli 75-vuotias.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on todennut, että omaishoidon asemaa lainsäädännössä tulee kehittää, jolloin on kiinnitettävä huomiota myös omaishoitajien palkkioiden verotukseen sekä kunnallisten palvelujen ja omaishoidon yhteensovittamiseen liittyviin ongelmiin. Usein omaishoitaja on eläkkeellä oleva puoliso. Eläkeläisellä verotus syö suuren osan korvauksesta nousevan progression takia. Omaishoidon tuen tekeminen verottomaksi tukisi omaishoitajien tekemää arvokasta työtä. Verottomuus ei ole valtiontalouden kannalta merkittävä kysymys, mutta omaishoitajille sillä on suuri merkitys.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annettuun tuloverolakiin (1535/1992) uusi 92 b § seuraavasti:

4 luku
Ansiotulon veronalaisuus
92 b §

Omaishoidon tuki

Veronalaista tuloa ei ole sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 a §:n 1 momentissa tarkoitettu omaishoidon tuki. Omaishoidon tuella tarkoite-

taan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön kotona tapahtuvan hoidon tai muun huolenpidon turvaamiseksi annettavaa hoitopalkkiota ja palveluja, jotka määritellään hoidettavan hoito- ja palvelusuunnitelmissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2001

Jari Leppä /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Markku Laukkanen /kesk
Matti Väistö /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Lauri Oinonen /kesk

Inkeri Kerola /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Matti Vanhanen /kesk
Mauri Salo /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Marja-Leena Kemppainen /kd